

Parsha Plug: Parshat Behaalotecha

Bamidbar 11:1-17	במדבר יא:א"יז
<p>1 The people were looking to complain, and it was evil in the ears of the Lord. The Lord heard and His anger flared, and a fire from the Lord burned among them, consuming the extremes of the camp. 2 The people cried out to Moses; Moses prayed to the Lord, and the fire died down. 3 He named that place Tab'erah, for the fire of the Lord had burned among them there. 4 But the multitude among them began to have strong cravings. Then even the children of Israel once again began to cry, and they said, "Who will feed us meat? 5 We remember the fish that we ate in Egypt free of charge, the cucumbers, the watermelons, the leeks, the onions, and the garlic. 6 But now, our bodies are dried out, for there is nothing at all; we have nothing but manna to look at." 7 Now the manna was like coriander seed, and its appearance was like the appearance of crystal. 8 The people walked about and gathered it. Then they ground it in a mill or crushed it in a mortar, cooked it in a pot and made it into cakes. It had a taste like the taste of oil cake. 9 When the dew descended on the camp at night, the manna would descend upon it. 10 Moses heard the people weeping with their families, each one at the entrance to his tent. The Lord became very angry, and Moses considered it evil. 11 Moses said to the Lord, "Why have You treated Your servant so badly? Why have I not found favor in Your eyes that You place the burden of this entire people upon me? 12 Did I conceive this entire people? Did I give birth to them, that You say to me, 'Carry them in your bosom as the nurse carries the suckling,' to the Land You promised their forefathers? 13 Where can I get meat to give all these people? For they are crying on me, saying, 'Give us meat to eat.' 14 Alone I cannot carry this entire people for it is too hard for me. 15 If this is the way You treat me, please kill me if I have found favor in Your eyes, so that I not see my misfortune." 16 Then the Lord said to Moses, "Assemble for Me seventy men of the elders of Israel, whom you know to be the people's elders and officers, and you shall take them to the Tent of Meeting, and they shall stand there with You. 17 I will come down and speak with you there, and I will increase the spirit that is upon you and bestow it upon them. Then they will bear the burden of the people with you so that you need not bear it alone."</p>	<p>(א) ויהי העם כמתאננים רע באזני יְקוֹק וישמע יְקוֹק ויחר אפו ותבער-בם אש ויקוֹק ותאכל בקצה המחנה: (ב) ויצעק העם אל-משה ויתפלל משה אל-יְקוֹק ותשקע האש: (ג) ויקרא שם-המקום ההוא תבערה כִּי-בערה בם אש יְקוֹק: (ד) והאספסוף אשר בקרבו התאוה ותאוו וישבו ויבכו וַגַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ויאמרו מי יאכלנו בשר: (ה) וזכרנו את-הדגה אשר-נאכל במצרים חגם את הקשא'ים ואת האבטחים ואת-החציר ואת-הבצלים ואת-השומים: (ו) ועתה נפשנו יבשה אין כל בלתי אלהמן עינינו: (ז) והמן פזר-עגד הוא ועינו פְּעִינֵנו הַבְּדֹלַח: (ח) שטו העם ולקטו וטחנו ברח'ים או דכו במדכה ובשלו בפרור ועשו אתו עגות והיה טעמו כטעם לישד השמן: (ט) וברדת השל על-המחנה לילה ירד המן עליו: (י) וישמע משה את-העם בכה למשפחתיו איש לפתח אהלו ויחר-אף יְקוֹק מאד ובעיני משה רע: (יא) ויאמר משה אל-יְקוֹק למה הרעת לעבדך ולמה לא-מציתי חן בעיניך לש'ום את-משא פל-העם הזה עלי: (יב) האנכי הרי'תי את פל-העם הזה אם-אנכי ילדתי'הו פי'תאמר אלי ש'אהו בחיק'ך כ'אשר ישא האמן את-הינק על האדמה אשר נשבעת לאבותיו: (יג) מאין לי בשר לתת לכל-העם הזה כִּי-יבפו עלי לאמר תנהלנו בשר ונאכלה: (יד) לא-אוכל אנכי לבדי לשאת את-פל-העם הזה כִּי כבד ממני: (טו) ואם-ככהו את-עשה לי ה'רגני נא הרג אם-מצאתי חן בעיניך ואל- אראה ברעתי: (טז) ויאמר יְקוֹק אל-משה אספה-לי שבעים איש מזקני ישראל אשר ידעת פִּי-הם וקני העם ושטרו ולקחת אתם אל-אהל מועד והתוצבו שם עמך: (יז) וירדת'י ודברתי עמך ואצלת'י מן-הרוח אשר עליך ושמתי עליהם ונשא'ו אתך במשא העם ולא-תשא אתה לבדך:</p>

Shemot 32:32	שמות פרק לב פסוק לב
<p>And now, if You forgive their sin; but if not, erase me now from Your book, which You have written.</p>	<p>ועתה אם-תשא חטאתם ואם-אין מתני נא מספרך אשר כתבת</p>

Rashi on Bamidbar 11:4-5, 10	רש"י על במדבר יא:ד-ה, י
<p>11:4 Who will feed us meat?: Did they not have meat? Does it not say, 'Also a great mixed multitude went up with them, and flocks and cattle'? You might argue that they had already eaten them. But when they were about to enter the Land, is it not written that, 'the children of Reuven had much cattle'? The answer is that they were seeking a pretext. 11:5 Which we ate in Egypt free of charge: What does free of charge mean? Free from the mitzvot. The cucumbers: R. Simeon says: Why did the manna change into everything except these? Because they are harmful for nursing mothers. We tell her, 'Do not eat any garlic or onion because of the baby'. This can be compared to a king who made sure his son did not eat any harmful food or drink. Because of this, the son complained about his father, saying, 'This is not because he loves me, but because he does not want me to eat,' as it is written in the Sifrei. 11:10 Weeping with their families: Families gathered in groups weeping so as to publicize their grievance. Our Sages say that the meaning is 'concerning family matters', because of the forbidden relationships.</p>	<p>יא:ד מי יאכלנו בשר: וכי לא היה להם בשר, והלא כבר נאמר (שמות יב, לח) וגם ערב רב עלה אתם וצאן ובקר וגו'. ואם תאמר אכלום, והלא בכניסתם לארץ נאמר (במדבר לב, א) ומקנה רב היה לבני ראובן וגו', אלא שמבקשים עלילה: יא:ה אשר נאכל במצרים חנם: מהו אומר חנם, חנם מן המצות: את הקשאים: אמר ר' שמעון מפני מה המן משתנה לכל דבר חוץ מאלו, מפני שהן קשים למניקות, אומרים לאשה אל תאכלי שום ובצל מפני התינוק. משל למלך וכו', כדאיתא בספרי: יא:י בכה למשפחותיו: משפחות משפחות נאספים ובוכים לפרסם תרעומתן בגלוי. ורבותינו אמרו למשפחותיו על עסקי משפחות, על עריות הנאסרות להם:</p>

Midrash Tanchuma on Bamidbar 11:16	מדרש תנחומא (ורשא) פרשת בהעלותך סימן טז
<p>'Gather for Me': But weren't the elders already there, as we saw in Shemot? Where were they? When Israel was complaining and the fire broke out, they too were all burned, just like Nadav and Avihu, for they were lightheaded when they went up to Har Sinai when they saw God, 'They saw God and ate and drank'...But because the giving of the Torah was beloved to God He did not punish them.</p>	<p>אספה לי וכי לא היו זקנים קודם לכן והרי בהר סיני נאמר (שם /שמות/ כד) ויעל משה ואהרן ושבעים מזקני ישראל והפרשה הזו אח"כ היתה והיכן היו הזקנים, אלא בשעה שבאו ישראל לאותן הדברים ויהי העם כמתאוננים ותבער במ אש ה', נשרפו כלם באותה שעה, אלא שהיתה שריפתן כשריפת נדב ואביהו שאף הם הקלו ראשם בעלותם להר סיני כשראו את השכינה שנאמר (שם /שמות כ"ד/) ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו...ומפני שהיה מתן תורה חביב לפני הקדוש ברוך הוא לפיכך לא ראה הקדוש ברוך הוא לפגוע בהם.</p>

Sifrei Zuta 11:15	ספרי זוטא פרק יא פסוק טו
<p>'If this is the way You treat me, please kill me': Because God showed Moshe the Divine punishment that would come to them in the future, Moshe said 'Please kill me if I have found favor in Your eyes, so that I not see my misfortune' (Sifrei Zuta goes on to compare this to a father who asks to be killed first so he does not have to see his children killed).</p>	<p>ואם ככה אתה עשה לי הרגיני נא הרג, לפי שהראה הקדוש ברוך הוא למשה הפורענות העתידה לבוא עליהן אמר משה הרגיני נא הרג אם מצאתי חן בעיניך ואל אראה ברעתי.</p>

Seforno on Bamidbar 11:15	ספורנו במדבר יא:טו
<p>'So I not see my misfortune': The result of my inadequacy as a leader. For this would be worse for me than death.</p>	<p>ואל אראה ברעתי: ברעת חסרון ההנהגה המסובבת בגללי כי זה יהיה קשה עלי מן המות:</p>

Rosh on Bamidbar 11:15	פירוש הרא"ש על התורה במדבר יא:טו
<p>‘If this is...’: Rashi explains Moshe’s strength became weak like a woman’s. Just as when a woman is impatient and sometimes in the middle tires and is not able to complete her speech, this happened to Moshe with the word ‘atah’.</p>	<p>ואם ככה את עושה. פירש"י תשש כחו כנקבה פי' לפי' כאשר הנקבה קצרת רוח ולפעמים מתוך התשות כח אינה יכולה לגמור דיבורה כך אירע למר"ע שהיל"ל אתה ומתוך תשות הכח שהיה בו לא היה יכול לגמור דיבורו לו' אתה:</p>

Rabbeinu Bachya on Bamidbar 11:15	רבינו בחיי במדבר יא:טו
<p>Perhaps doubling the words hints to the first, as if to say, ‘You should kill me now with Your hand and not by the hands of man’, for he was afraid Israel would kill him. In the Midrash on the doubling, Moshe said before God: ‘If I speak to Israel, they will kill me, and if I don’t do what You sent me to do, I will deserve death. Either way, I die.’</p>	<p>הרגני נא הרוג. יתכן לומר כי הכפל ירמוז אל הראשונה, כלומר תהיה עתה הריגתי על ידך לא על ידי בשר ודם, כי היה מפחד פן יהרגוהו ישראל. ובמדרש: (מדרש תהלים צ, א) "הרגני נא הרוג". אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא: רבש"ע הרוג את ההרוג, אם אדבר לישראל יהיו הורגין אותי, ואם לא אעשה שליחותך אחיב הריגה, לפיכך בין כך ובין כך הרוג אני, הרוג את ההרוג.</p>

Ramban on Bamidbar 11:15	רמב"ן במדבר יא:טו
<p>‘Please kill me’: You should send upon me killers with the sword, for my death by the sword of man is better than my life in this sorrow.</p>	<p>וטעם הרגני נא הרג - שתשלח עלי הורגים בחרב, כי טוב מותי אפילו בחרב אדם מחיי בצער הזה.</p>

Rabbi Jonathan Sacks, <i>Moshe’s Challenge: Behaalotecha 5773</i>	
<p>There can come a time in the life of any truly transformative leader when the sun of hope is eclipsed by the clouds of doubt – not about God, but about people, above all about oneself. Am I really making a difference? Am I deceiving myself when I think I can change the world?...I have given the people the word of God himself, yet they still complain, still they think only about the discomforts of today, not the vast possibilities of tomorrow. Such despair (<i>lehavdil</i>, Winston Churchill, who suffered from it, called it the ‘black dog’) can occur to the very greatest (Elijah, Jeremiah and Jonah prayed to die). Moses was the very greatest. Therefore God gave him the greatest gift of all – one that no one else has ever been given. God let Moses see the influence he had on others...We never really know how much we have given others – how much the kind word, the thoughtful deed, the comforting gesture, changes lives and is never forgotten. In this respect, if in no other, we are like Moses. He too was human; he had no privileged access into other people’s minds; without a miracle, he could not have known the influence he had on those closest to him. All the evidence seemed to suggest otherwise. The people, even after all God and he had done for them, were still ungrateful, querulous, quick to criticize and complain. But that was on the surface. For a moment God gave him a glimpse of what was beneath the surface. He showed him how Moses’ spirit had entered others and lifted them, however briefly, to the level of prophetic vision. God did this for no other person – not then, not now. But if it was enough for Moses, it is enough for us. The good we do lives after us...We may never see it, but it is there. That is the greatest blessing of leadership. It alone is the antidote to despair, the solid ground of hope.</p>	

